

АКЦЕНАТ

Акценат је појачан изговор једног слога у речи. Акценат увек стоји на самогласнику или слоготворном „р“.

Акценти у српском језику разликују се по дужини (**дуги** и **кратки**) и по интонацији (**силазни** и **уздазни**). Српски језик има четири акцента:

1. краткоуздазни
2. дугоуздазни
3. краткосилазни
4. дугосилазни

	КРАТКИ	ДУГИ
СИЛАЗНИ		
УЗДАЗНИ		

Правила о распореду акцената

1. Једносложне речи могу имати само силазне акценте;
2. Вишесложне речи на првом слогу могу имати сва четири акцента;
3. Вишесложне речи на унутрашњем слогу могу имати само уздазне акценте;
4. На последњем слогу никада не може стајати акценат.

Поред четири акцента, у српском језику постоји и **неакцентована дужина**. У књижевном језику може се јавити само после акцентованих слогова, а обележава се равном цртом изнад самогласника.

Речи које немају свој акценат

У српском језику нису све речи акцентоване. Оне које немају свој акценат изговарају се заједно са речју која је акцентована. Са њом чине једну акценатску целину – с једним акцентом.

Ненаглашене речи које стоје испред речи с којом чине акценатску целину називају се **проклитике**, а то су:

1.предлози

2.везници

3.речца не

Ненаглашене речи које стоје иза речи с којом чине акценатску целину називају се **енклитике**, а то су:

1.ненаглашени облици личних заменица

2.ненаглашени облици помоћних глагола

3.речца ли

У датом одломку подвуци речи које немају акценат и разврстај их на проклитике и енклитике.

Крњ месец наранџасте боје, пливао је у дну видика. Дизао се прохладан ветар. Шум воде у дубини постао је гласнији. Милан је опипао пажљиво камен на коме седи, настојећи да се прибере и разазна где је и шта је то са њим, затим се тешко дигао и као на туђим ногама кренуо кући на Околишта.

Јечећи и посрћући једва је стигао до пред кућу, ту је пао као рањеник, ударивши тупо телом о врата. Пробуђени укућани су га унели у постељу.